

ȘCOALA DE TOAMNĂ *POLITICI SOCIALE ÎN COMUNISMUL ROMÂNESC*,

EDIȚIA A 7-A

Identitățile muncitorilor în România comunistă

19-25 SEPTEMBRIE 2022

ZIUA 1 (19 SEPTEMBRIE)

10.00: Deschiderea oficială a școlii de toamnă

Călin Rus, Prorector, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj

Katja Christina Plate, Director, Fundația Konrad-Adenauer-Stiftung, București

Ioana Boca, Director executiv, Fundația Academia Civică

Ovidiu Ghitta, Decan, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj

Claudiu Marian, Director, Departamentul de Studii Internaționale și Istorie Contemporană

Virgiliu Țărău, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj

10.45- 11.00: Pauza de cafea

11.00-13.00: Masă rotundă: *Studiind muncitorii, scriind istoria regimului comunist: istoriografie, metodologii, limite și împliniri:* **Adrian Cioroianu, Christian Chereji, Mihai Maci, Tamás Lönhárt, Virgiliu Țărău**

13.15: Prânz (Casa Universitarilor)

15.00: Tur ghidat în centrul Clujului

KEYNOTE SPEECHES:

16.30: Adrian Cioroianu – *Intelectuali și muncitori. O istorie a Partidului Comunist din România.*

18.00: Vladimir Tismăneanu – *Reflecții asupra leninismului românesc*

19.30: Cina: Restaurant Le Petit Paris (Bulevardul Eroilor 27)

ZIUA 2 (20 SEPTEMBRIE)

Identitățile muncitorești în discursul și practica puterii comuniste

Moderator: Virgiliu Țărău

9.00-11.00:

Luciana M. Jinga – *Evoluția muncii feminine în industrie: între feminizare și excludere*

Ștefan Bosomitu – *(In)securitatea muncii. Despre accidente de muncă în România comunistă. Studiu de caz: Întreprinderea de Rulmenți Bârlad*

Vlad Onaciu – *Accidente de muncă la Carbochim și Tehnofrig în anii 1950- 1990.*

11.00-11.30: Pauza de cafea

11.30-13.00:

Moderator: Manuela Marin

Dalia Báthory – *Cazuri de contestare în rândul muncitorilor în România anilor '80*

Oana Demetriade – *Protestele muncitorești din România: Motru (1981), Nicolina (1987) și Brașov (1987)*

13.30: Prânz (Casa Universitarilor)

16.00: KEYNOTE SPEECH

Moderator: Ionuț Costea

Mihai Maci – *Evoluția conceptului de clasă muncitoare în practica și ideologia comunistă*

17.30-19.30: Timpul liber și beneficiile pentru muncă: noi construcții, cartiere noi pentru muncitori în România comunistă

Tamás Lönhárt – *Dezvoltarea urbanistică a Clujului după al Doilea Război Mondial*

Corneliu Pintilescu – *Noile cartiere muncitorești ale Brașovului: spațiu urban și construirea identităților sociale în anii 1950*

Alexandru Burlacu – *Rolul industriei miniere în dezvoltarea urbană postbelică a jud. Maramureș – cazul mun. Baia Mare*

ZIUA 3 (21 SEPTEMBRIE)

Moderator: Mihai Maci

9.00- 10.30:

Ionuț Costea – *Clasa muncitoare și publicitatea în România comunistă*

Virgiliu Țărău – *Rețelele ceferiștilor în perioada interbelică. Studiu de caz- mișcarea comunistă din Cluj*

10.30-11.00: Pauza de cafea

11.00-12.30:

Moderator: Mihai Maci

Cristina Petrescu - *Muncitori într-un “stat al muncitorilor”. De la constructorii socialismului la „descurcăreții” economiei de penurie*

Dragoș Petrescu – *Muncitori vs. ingineri. Culturi politice și identități conflictuale în anii 1970-1980*

13.00: Prânz (Casa Universitarilor)

16.00 -18.00:

Matei Gheboianu – *Posibilitatea muncitorilor de a accede la studii superioare în perioada comunistă*

Daniela Popescu – *Muncitori și muncitoare – ipostazele lumii proletare în presa comunistă românească a perioadei 1949-1965*

Ion Indolean – *Identitățile muncitorilor în cinematografia românească de-a lungul epocii comuniste*

19.30: Cina – Restaurant Le Petit Paris (Bulevardul Eroilor 27)

ZIUA 4 (22 SEPTEMBRIE)

9.00: Plecarea spre Sighetu Marmăției

11.30-14.30: Vizită la uzinele industriale și minele din Baia Mare, Baia Sprie

16.00- 18.00: Întâlnire la Memorialul din Sighet

Quiz night

ZIUA 5 (23 SEPTEMBRIE)

Vizită ghidată și workshop-uri la Memorial

Atelier aplicat de *storytelling*: cum putem spune și expune istoria în muzee?

ZIUA 6 (24 SEPTEMBRIE)

Workshop-uri în cadrul Memorialului – *treasure hunt* – identificarea artefactelor și scrierea/rescrierea *istoriei* acestora.

ZIUA 7 (25 SEPTEMBRIE)

10.30: Vizită la Cimitirul Săracilor

12.30: Concluzii și ceremonia de închidere a școlii de toamnă**CONTRIBUTORI:**

Adrian Cioroianu este în prezent managerul Bibliotecii Naționale a României și profesor în cadrul Facultății de Istorie a Universității din București. Autor al mai multor volume de istorie, culegeri de eseuri pe teme istorice sau politice, Adrian Cioroianu a cercetat cu precădere diferite registre ale istoriei comunismului românesc, materializate sub forma a numeroase articole și studii apărute în reviste și edituri prestigioase naționale și internaționale.

Alexandru Burlacu este un doctorand la Facultatea de Istorie, Școala Doctorală Studii de Populație și Istoria Minorităților, cu o specializare în problematica socială și economică a perioadei comuniste. A tradus și editat lucrarea Sonete de Cecco Angiolieri, Tractus Arte, 2021.

Christian Chereji este profesor și prodecan al Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Director al specializării și Centrului de studii asupra conflictelor; are o carieră consolidată în domeniul medierii ca soluție alternativă, amiabilă, asupra disputelor, având un consolidat portofoliu de practician și teoretician al problematicii.

Corneliu Pintilescu este cercetător științific la Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, Cluj-Napoca, iar principalele domenii de cercetare sunt istoria minorității germane din România, istoria regimurilor comuniste din Europa de Est, istorie urbană, politici ale memoriei. Este autorul a numeroase studii și articole în publicații academice și volume colective.

Cristina Petrescu este profesor la Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, membru titular al Centrului Fundamenta Politica; are o vastă experiență, reflectă în consistentul portofoliu de studii publicate despre comunism și post-

comunism, tranziția spre democrație, memoria trecutului recent, procesul de asumare a trecutului dictatorial, identități naționale, conflicte etnice, drepturi minoritare.

Dalia Báthory este expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și redactor-șef al anuarului *History of Communism in Europe*. În rândul preocupărilor academice și de cercetare se înscriu: memorie socială în postsocialism; minoritatea maghiară în perioada comunistă; anii '80; disidență, opoziție, mișcări anti-sistem, viață cotidiană; memoria Holocaustului; gândire politică modernă.

Daniela Popescu este asistent univ.dr. în cadrul Facultății de Istorie a Universității din București și președintele Asociației Culturale „Istoria din Casă în Casă”, fiind specializată în domeniul relațiilor internaționale, studiul minorităților și dinamica politică interne și externe românești ale perioadei interbelice și a primei decade a instaurării regimului comunist în România.

Dragoș Petrescu este profesor la Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, membru titular al Centrului Fundamenta Politica iar vasta sa experiență se reflectă în studii publicate despre dictaturi moderne, comunism și fascism, justiția de tranziție, procesul de reconciliere cu trecutul dictatorial, violență politică, terorism internațional.

Ion Indolean este asistent univ.dr. la Facultatea de Teatru și Film, Universitatea Babeș-Bolyai. Din 2012 este colaborator în cadrul echipei Festivalului Internațional de Film Transilvania și editor al revistei AperiTIFF. Membru în echipa Festivalului de Film Comedy Cluj (2012-2014). Debutază ca regizor și scenarist de film cu *Discordia*.

Ionuț Costea este profesor la Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai cu o vastă experiență în cercetarea istorică, în editarea surselor primare, a fondurilor arhivistice și în elaborarea lucrărilor istoriografice despre Evul Mediu târziu și epoca modernă timpurie în istoria Transilvaniei. Este director general adjunct al

Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga”, fiind specialist în istoria cărții, tiparului și comunicării din perspectivă istorică.

Luciana M. Jinga este cercetător în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, fiind autoarea a numeroase lucrări, articole și studii de istorie recentă, istoria comunismului, politicile sociale al regimului comunist, studii de gen, printre care exemplificăm și volumul *Gen și reprezentare în România comunistă: 1944-1989* (Polirom, 2015).

Matei Gheboianu este conferențiar al Facultății de Istorie, Universitatea din București și coordonatorul programului de master Istoria Comunismului în România al Facultății de Istorie. Este specialist în istoria contemporană a României în perioada postbelică, al regimului comunist în România și al istoriei postbelice, al rolului presei post-decembriste fiind autorul a numeroase studii și volume în aceste domenii.

Mihai Maci este lector cadrul Departamentului de Relații Internaționale și Studii Europene al Universității din Oradea. A publicat studii despre gânditori contemporani (Martin Heidegger, Edith Stein, Jan Patočka, Moisey Ostrogorsky sau Zevedei Barbu), probleme ale istoriei recente a lumii românești (secularizarea, memoria Holocaustului și a comunismului), precum și articole pe teme de educație și politică internațională.

Oana Demetriade este cercetător în cadrul în cadrul Consiliului Național Pentru Studierea Arhivelor Securității și autoarea a numeroase studii și articole de specialitate din spectrul cercetării istoriei comunismului din România. Are contribuții relevante cu privire la instaurarea regimului comunist, a rolului avut de Nicolae Rădescu, dar și a mișcărilor protestaare muncitorești din perioada comunismului târziu.

Ștefan Bosomitu este cercetător în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. În 2011 a obținut titlul de doctor în istorie la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași cu teza *Miron Constantinescu – destinul unui intelectual angajat* iar domeniile de interes și analiză sunt istoria comunismului românesc interbelic, biografiile nomenclaturii, intelectualii și regimul comunist, structuri sociale și de putere.

Támas Lőnhart este conferențiar universitar, membru al Departamentului de Istorie în limba maghiară, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai. Este un cunoscut specialist în istoria și teoriile contemporane ale relațiilor internaționale, minorități naționale din Europa centrală și de est, instaurarea regimurilor comuniste în Europa centrală și de est, integrare europeană, geopolitică și geostrategie.

Virgiliu Țărău este profesor la Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, catedra de Istorie Contemporană și Relații Internaționale. Virgiliu Țărău a fost vicepreședinte al Colegiului Consiliului Național Pentru Studierea Arhivelor Securității și este un cunoscut specialist al regimurilor politice din Europa Centrală și de Est în secolul XX, al proceselor electorale și democratizării politice, al regimului comunist în România și al istoriei postbelice fiind autorul a numeroase studii și volume în aceste domenii.

Vlad Oanciu este doctor în istorie, specializat în istoria socială a comunismului din România. Cartea lui *Societatea penuriei* reușește să surprindă pe durată lungă efectele pe care modernizarea economico-socială postbelică le-a generat în lumea românească.

Vladimir Tismăneanu este unul dintre cei mai reputați specialiști în istoria postbelică a României și Estului Europei. Profesor de Științe Politice și director al "Centrului de Studii ale Societăților post-comuniste" la Universitatea Maryland din Statele Unite. În 2006 a coordonat echipa care a elaborat Raportul Final al *Comisiei Prezidențiale de Analiză a Dictaturii Comuniste din România*. A publicat multe lucrări seminale pentru înțelegerea felului în care totalitarismele, cu precădere comunismul, au modelat statele și societățile est-europene de-a lungul secolului XX și a începutului secolului XXI.